

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej. Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 2 goldinarja.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XVIII.

V Celovcu, 30. junija 1899.

Štev. 18.

Naročnikom!

One gg. naročnike, katerim z dnem 30. junija poteče naročnina, uljudno prosimo, da jo za II. polletje pravočasno ponové, da v dostavljanju lista ne bo nastal nered. Tudi tiste naročnike, ki so z naročnino na dolgu še za I. polovico t. l., uljudno prosimo, da se spomnijo svoje dolžnosti, ker bi drugače bili neljubo prisiljeni, jim list ustaviti. Kdor pa lista noče več sprejemati, naj ga nam vrne in naj nam to naznani, da vemo, pri čem da smo! Opozarjamo, da se na mnogih poštah gledé dostavljanja „Mir“-a godé velike nerednosti. Kdor je list naročil, a se mu ne dostavlja, naj popraša najprej na svoji pošti, oziroma naj ga reklamira. Reklamacije so poštnine proste! Cenjene rodoljube pa opetovano prosimo, da skrbijo, da se „Mir“ razširja vedno bolj med Slovenci!

Upravništvo „Mir“-a.

„Bauerntag“ na Čajni.

S kakšnim namenom sili glasoviti „bauernbund“ zlasti v slovenske kraje, je dosti znano. Begati ljudstvo, sipati mu peska v oči, to je delo „bauernzeitung“-e, ki se ne sramuje najdrznejših lažij, najgršega obrekovanja, kedar gre zoper katoliško vero, zoper Slovence, to je početje tudi na „bauernbundarskih“ shodih! To je pokazal vnovič „bauerntag“, ki se je vršil dné 11. t. m. na Čajni ob Zilji!

Nasprotni listi povzdigujejo ta shod, kujejo svoje pristaše v nebesa, napadajo poslanca Grafenauerja, a resnica o shodu je ta: Na shod je prišlo kakih 150 ljudij, moških in žen. Da bi bila udeležba večja, dal je smerški župan — sram naj ga je, ker je le s slovenskimi glasovi prišel v občinski odbor! — kmete še posebej vabiti na shod. Učitelji so seveda prišli iz cele doline, dalje fužinski uradniki in tudi nekaj naših iz radovednosti.

Prvo besedo je imel Ghon, ki je jahal visoko politiko in pral nemške nacionaľce, ki ni-

česar niso storili za ljudstvo, dà, ki so z obstrukcijo zabranili vsako koristno delo v državnem zboru in zabranili, da se ni mogla skleniti boljša pogodba z Ogersko! S to pogodbo bavit se je torej tudi Ghon in risal njeno škodljivost za kmete. Rekel je, da je pogodba potrebna zlasti zaradi edinstvi vojaštva; a rešila nas ne bo edinstvo vojaštva, ampak edinstvo kmetov. Vlada daje koncesije (pravice??) Čehom, Poljakom in klerikalcem. Godilo bi se nam boljše, ko bi imeli boljše vladne moze (državnike)*. Vlada pa do danes samo aristokracija (plemenitaši) in ti gospodje ne skrbijo za ljudstvo. Mi se bomo morali upogniti Ogom. Vlada se nikoli ni trudila zjediniti národnosti. Živeli smo že tisoč let mirno med seboj — zakaj bi se zdaj med seboj pričkali? Dalje je našteval razne nemškonacionalne zahteve ter končal: „Mi koroški Nemci in Slovenci hočemo mirno med seboj živeti.“ — Na besede Ghonove najde primeren odgovor vsak sam. Njegovo kvasanje o „koroškem miru“ pa je čisto prazno, ker ravno liberalnacionálni Nemci Slovincem nočejo dati miru!

Predsednik shoda, smerški župan Fišer, vpraša, če kdo želi besedo? Oglasi se posl. Grafenauer, da bode govoril, a še le, ko govorijo gospodje današnjega dnevnega reda. Na to dobi Černik besedo. Povedal je, kar je pred tremi leti pravil (lastne besede njegove!), da je stavil on v delegacijah predlog, naj se oprostijo vojaki orožnih vaj v 11. in 12. letu in da je on stavil ta predlog, ne g. Wagner. Omenjal, da naj kmeti ustanovljajo zadruge, (Čujte!), da se je napravila nova domovinska postava in da so se vpeljale za Čehe jezikovne naredbe, „katere niso le krivične, ampak tudi škodljive“ (??). Njega so časniki silili (Čujte!), da vstopi v obstrukcijo. — Obiral je barona Dipauli-ja, kateri je bojda rekel, da se kapital ne sme obdačiti, da se mu ne izdere koža raz trupla. Katoliška stranka pustila je nemško národno stranko na cedilu, ker je njen voditelj postal minister. — (Ta je tako prazna, da jo more prežvekovati samo še — Černik!) Dalje je govornik obiral katoliške časnike, da ga napadajo in „obrekujejo“. Drzno se je repenčil o duhovnikih, češ, da ne smejo „agitirati“, ter jih je smešil celo z izreki sv. pisma!

*) Ghona, Lemiša, Kiršnerja, Černika, Dobernika, Berčingerja, Laknerja — morebiti??!

Strašil je navzoče učitelje in kmete z roboto in napadal Slovence s staro publico, da politični „agitatorji“ pribhajajo med koroške Slovence čez — Karavanke!

Za Černikom je prišla vrsta na Oraša, kateri pa je naznanil, da ne govori, ker je zastopnik tega volilnega okraja Grafenauer tukaj; on pa si pridrži pravico kritikovanja.*) Grafenauer je odgovoril, da danes ni v to povabljen in na dnevnem redu stoji ime Oraš in Bartlmä kot poročevalca o državnem zboru. Govoriti hoče zadnji, prepušča torej besedo Orašu. A Oraš je molčal! Bartlmä pa naznani, da je „unwohl“ in torej tudi ne more govoriti. Grafenauer odgovori, da jih je še več tukaj, naj govorijo ti (Weraiš, Kiršner), — a vse ostane tiho!

Bil je torej Grafenauer zadnji in spregovoril je: „Ko sem prišel v današnje zborovanje, razpravljal je g. Ghon ravno o avstro-ogerski nagodbi, katera kmetu stanu, kakor sploh vsem slojem (stanovom) tostran Litve ni ugodna. To je res! A kdo pa je sklenil pogodbo leta 1867.? Mar Čehi? Ali Slovenci ali klerikalci? Niso-li imeli takrat Nemci večino v državnem zboru? Ali je bil Beust Slovan? Prav moder Nemec je bil, neavstrijski Nemec, kateri se je pustil Deaku v žepu nositi. Takrat se je storil greh, ko so vladali „prosvitljeni“ Nemci in tudi danes niso kmetje krivi krivične pogodbe, ampak nemška obstrukcija. — Tudi to priznavam, da v Avstriji nismo imeli pravih državnikov od časa konstitucije, to je dokaz, da tudi nismo imeli pravih poslancev! Vedno ni vladala aristokracija, imeli smo tudi „Bürgerministerium“, pod katerim se je zidala n. pr. »Ferdinands-Nordbahn« in več drugih stvari, katere niso kmetom v prid. Mi od vlade ne zahtevamo koncesij, ampak naše postavne pravice! — Res je, da se vlade niso trudile zjediniti národov. A danes, ko se hoče vsaj nekoliko prostora dati pravici drugih národov, nasprotuje temu nemška národna stranka, katera tudi ni edino sama ustvarila in do danes ne vzdrževala Avstrije. Če se moramo mi klanjati Ogom, ni nihče drugi kriv, kakor obstrukcija.

Znižanje vojaške službe želijo kmetje; a dokler druge države tega ne storijo, naša država storiti ne more. Militarizem, kateri nam gospodarsko

*) S tem se je Oraš res vrlo odrezal! On hoče kritikovati druge, brzkone, ker se sam boji kritike!

Naš kres.

Ugasnil je ogenj, — krog kresa stojé
Mladeniči krepki, bradati možje;
O časih se menijo davnih,
O časih pretužnih, a — slavnih!

Utihnejo drugi, le mož sivolas,
Gubatega lica, povzdigne svoj glas:
„Prijatelji, kje so že leta,
Ko tu sem poslušal očeta!

Saj čitati znate, pogledjte kedaj
Na večnega spanja smo nesli jih kraj;
Na križu železnem berite,
Za njihovo dušo molite!

Prav vsako sva leto pripravila les,
Na tem le sva gričku zanetila kres,
Naj zvezdic zlato je svetilo,
Naj z neba je padalo, lilo.

In oče začeli so: hvala Bogú,
Da moremo kuriti kres brez strahu!
A nekđaj je bilo drugače,
Ko turške grozile so hlače.

Ko deček sem bil, kakor ti, mladolet,
Oj kolikrat pravili rajni so ded
O časih, ko divji Turčini
Po naši so hruli krajini.

Ko meji se bližal je turški vihar,
Povsodi po gričih zasvetil je žar,
Naznanjali kresi plamteči
O sili so grozni preteči.

Brezskrbnosti nihče ne bodi udan,
Čuječnosti kres naj bo vedno prižgan,
Gori naj in sveti in znani,
Kaj zviti sovražnik naš kani!*

Zagledal je znamenje revni seljak,
Zapazil je plamen bogati grajščak,
Vspuhtela k Bogú je molitev:
Ti up si naš, naša rešitev!

Orožje so zgrabili krepke roké,
Da branijo starčke, otroke, žené. — —
To dóba pač grozna je bila!
Radujmo se, da je minila!

Zdaj ognji po gričih ne kličejo več:
Iz roke orodje, v desnico pa meč! — —
Vse nemo, ko starček utihne,
Le skrivoma marsikdo vzdihne.

Kar mož se oglasi krepak in resán:
„Pač več ne požiga nam domov pesjan,
A kresi nam kličejo žarni,
Da nismo sovragov še varni.

Uničiti hotel je Turek naš rod,
In sam gospodariti hotel je tod,
Raz cerkve je križ hotel sneti,
Naš materni jezik zatreti.

Pa še nam enaki sovragi preté,
Ki sveto Gospodovo ni jim imé,
Ki niso pravice jim svete,
Od naših očetov otete.

Taje, da ti kraji slovenska so last,
Jezika slovenskega skrunijo čast;
Sovražniki ti so številni,
Oholi, predrzni in silni.

Bogdan.

Reva.

(Francoska národna pripovedka.)

Živel je enkrat kovač, kateremu je bilo imé Reva. Pes njegov pa se je zval Beda.

Reva je bil tako siromašen, da ni imel niti hleba niti pogače; tudi ne železa, da kuje, ker mu ni hotel nobeden nič več posojevati.

Nekega dné prideta mimo njegove kovačnice Bog in sv. Peter; po licu ne bi rekel nobeden, da sta bila bogata, kajti Bog je sedel na oslu, ki se je bil ravno zbosil.

„Hočeš li mi osla podkovati?“ vpraša Bog.

„Hočem“, odgovori Reva. Ali ker ni imel niti koščeka železa v svojej kovačnici, sname s prsta debel srebrn prstan, jedini ostanek nekdanjega premoženja, pa ga začne na svojem nakovalu kovati.

„Kaj ti to delaš od tega srebra?“ reče dobri Bog.

„Podkvo za tvojega osla“, odgovori Reva, ter prikuje srebrno podkvo božji živinici na nogo.

„Koliko zahtevaš za svoje delo?“ vpraša ga Bog.

„Nič“, odgovori Reva, „jaz mislim, da nisi bogateji od mene.“

„Pa dobro, ker ti nočeš denarja, dam ti na izbiro tri dare; premisli se, pa izbéri, kar te je volja.

„Zahtevaj raj!“ reče mu na tiho sv. Peter.

„Ni še sila“, odgovori kovač. „Jaz bi rad, da ne more nič, kar pride v mojo mošnjo, iziti brez mojega dopuščenja.“

„Naj ti bo“, reče dobri Bog. „A drugi dar?“

„Zahtevaj raj!“ prišepne mu sv. Peter.

„Pusti me na miru, stari sitnež; za to je še dosti časa. Jaz bi rad, da se ne more nobeden,

škoduje, je vpeljal Bismark, ta zviti nasprotnik Avstrije. Predlog, za znižanje prijemščin sem stavil jaz v deželnem zboru; zakaj ga niste podpirali, če ste gospodarska stranka in kmetom naklonjeni? V miru z Nemci živeti želimo tudi mi, kar pa je le potem mogoče, če daste tudi nam, kar imate vi in v prvi vrsti šole. Mi želimo, da se naši otroci učijo na podlagi materinega, slovenskega jezika, vsaj tri leta slovenski in potem naj se učijo tudi nemški; dokler ne dobimo takih šol, ne bo mir.

Gosp. Černik je sam rekel, da danes samo to pove, kar je pred tremi leti povedal, da je v delegacijah stavil predlog, naj se orožne vaje zadnjih dveh let opustijo in minister mu je rekel, da ni zoper to; a storil ni nič. Tudi v deželnem zboru je stavil ta predlog. Prav! a vprašam ga, kako pa naj vlada ta predlog izpelje? Po § 14. ne sme, in državni zbor ne stori nič! Jezikovne naredbe so popolnoma pravične; kajti če Čehi največ plačujejo, smejo tudi tirjati nekaj pravic. Uradniki so služabniki države, ne samo jednega ljudstva in kot taki morajo znati v Avstriji več jezikov. Od nemškega ljudstva se pa v jezikovnih naredbah znanje češkega jezika ne tirja. Kdo je vas silil stopiti v obstrukcijo, nam ni treba praviti, naj bi rajši povedali, kaj je državni zbor za kmeta storil! Če vera v politiki nič nima opraviti, čemu vpijeta Wolf in Schönenerer „proč od Rima“? Če princ Liechtenstein meni, da so oškodovani po jezikovnih naredbah Nemci, katerih je v Avstriji 8 milijonov, mu povem, da brez jezikovnih naredb 15 milijonov avstrijskih Slovanov škodo trpi, kateri v Avstriji tudi storijo svojo dolžnost. Če slovenski „agitatorji“ ne smejo priti čez „Karavanke“, s kakšno pravico pa je prišel Funke, Hohenburger, Wolf i. dr. v Celovec? Sami storijo stopit pred zrcalo!

Na to se je vzdignil Ghon in rekel, da v današnjem resnem času ni na mestu uganjati šale, da ima Grafenauer dobro voljo in „lokalpatriotizem“, a za veliko politiko premalo razumnosti. *) Učitelj (!) Stissen-Vrata, zahvalil je Ghona za lepe (?) in jasne (?) nauke, na kar je Ghon odšel. Govoril je na to Kiršner tako, kakor smo v „Celovčanki“ svoječasno čitali, da govori v deželnem zboru: namreč „unverständlich“. Grafenauer mu zakliče: „Hören Sie auf!“ — na to se je „bauerntag“ sklenil.

Taka je resnica o „bauerntagu“ na Čajni. Da „bauernbunarji“ nimajo prav nobenega povoda, veseliti se ga, je vsakemu jasno! Zadovoljni so bili ž njim k večjemu učitelji! Kot glavna govornika sta nastopila Ghon in Kiršner. Videli smo, da ju je Grafenauer temeljito zavrnil. Oraš se ni niti upal nastopiti! To treba pribiti! Kiršner pa, ki je imel v deželnem zboru poročilo o povišanju davkov, ki najbolj zadenejo kmete, pa je nastopil tako, kakor sploh more nastopiti — Kiršner! Koliko so vredna poročila v liberalnih listih o tem shodu, po tem lahko razsodi vsakdo! Kdor si je ohranil le količkaj samostojnega mišljenja, komur „Bauernzeitung“ ni še vzela vse razsodnosti, pa mora spoznati, koliko so vredne besede „bauernbunarjev“!

*) O razumnosti posl. Grafenauerja razsojevati ima najmanj pravice posl. Ghon, ki si domišljuje, da je na „visoko politiko“ dobil „patent“. Kakšna je ta politika, vemo Slovenci že predobro! Nikar naj ne misli, da bo s puhlim govorenjem v dež. zboru ali na „bauerntagu“ oplašil Slovence!

ki se vsede na moj stol, z njega vzdigniti, dokler mu jaz ne dovolim.“

„Pa dobro“, reče dobri Bog. „Zdaj ti ostane samo še jedna želja. Izberi si jo!“

„Zahtevaj raj!“ zamrmra sv. Peter.

„Molči no, stari čvekač“, odgovori kovač; „ko umrem, deli me bodo, kamor bodo hoteli. Jaz želim, da ne more nobeden, ki je splezal na moj oreh, z njega doli, dokler ga jaz ne pustim.“

Dobri Bog mu dá tudi ta dar, potem se vsede na svojega osla ter se podá na daljni pot s sv. Petrom.

Reva je bil tudi s svojimi tremi darovi ravno tako bogat kakor poprej; ni se noben dan od sittega najel, a njegov pes je bil mršav kakor žebelj.

„Oh!“ pomisli večkrat sam pri sebi, „ali sem bil neumen, da nisem zahteval bogastva; kmalu pa bi se zapisal vragu!“

Nekega večera vidi on, kako stopi v njegovo kovačnico lep gospod ter mu reče:

„Ker ti želiš svojo dušo zapisati, pogodi se z menoj, jaz ti jo dobro plačam, dal ti bom zlata in srebra, kolikor hočeš.“

„Tedaj dobro“, — odgovori Reva — „za koliko let se pogodiva?“

„Za dvajset.“

„Dobro, za dvajset; pogodba je gotova.“

Vrag dá Revi zlata in srebra, in on je živel po svoji volji. Ali dvajset let hitro mine, ko ni dolgega časa, a mošnja je polna denarja. Ko pa vreteče dvajseto leto, pride vrag po Revo.

„Precej pridem za teboj“, reče Reva, „ali prej se hočem malo umiti in urediti; vsedi se malo na moj stol, precej sem gotov.“

Ljudsko štetje.

Prve dni prihodnjega leta bode zopet ljudsko štetje in rojake že sedaj opozarjamo na le-to prevažno stvar! Treba se pripraviti, ker nasprotniki bodo ob tej priliki delali zopet z vsemi silami, da zmanjšajo naše število! Zato pozor! Samo od sebe se razume, da Slovence sprejemaj le slovenske tiskovine. Ali mnogo važneje je kaj drugega, je rubrika (oddelek) „občevalni jezik“. Na vsem svetu moramo avstrijski Slovani edini trpeti sramoto in krivico, da vlada zapisuje občevalni, ne materni jezik v ta namen, da dobi na papir več Nemcev, oziroma Lahov. Kar je pa na papirju, to se nam potem, kedar se za kak ukrep, ki bi nam bil koristen, z veseljem tišči pred zobe, da jih lahko odbije; s temi podatki nas torej národno zatirava. Ali bodo slovanski poslanci mirno čakali in gledali, da se nam še nadalje pred svetom dela sramota in krivica? Ali ne bodo od ministerstva za notranje stvari odločno zahtevali, da se pri štetju določuje materni jezik? Nemški poslanci vedo za branje, kar bi nam bilo pravično, in če tudi v zadnjem trenutku, naši pa bi si ne vedeli pomagati, kedar gre za stvar tako dalekosežne važnosti?

Z določitvijo „občevalnega jezika“ nam drugi národi, pri nas Nemci, požrô pri vsakem štetju veliko število rojakov ter se s tem potom bahajo pred svetom, čes: glejte, kako malo je Slovencev, kako nazadujejo itd.

Je pač resnično, kakor piše „Slov. Gosp.“, da imamo malo zelo bogatih ljudi, da nimamo mnogo velikih posestnikov in da je torej pri ljudskem štetju število našega národa odvisno od toliko tujih uplivov, da se z določbo „občevalnega jezika“ nikdar ne določi pravo število Slovencev. Teško je delo, s katerim se moramo tu upirati tem sovražnim uplivom. Ali malo je bolj koristnega dela. Zato pa treba pravočasno na delo.

Dolžnost vsakega rodoljuba je zato, da poučuje in tudi navdušuje rojake svoje in jih opozarja na veliko važnost ljudskega štetja. Naj se daje ljudem pogum, da bodejo pošteno povedali svojo národnost tudi tam, kjer je to gospodarju, ali komu drugemu neprijetno. Ako uradnik — in takih bode mnogo — ne zapisuje točno in hoče Slovence za Nemce vpisovati, naj se mu vsak odločno upré in če se s pošteno besedo ne doseže pravica, naj se hitro pri bližnjem rodoljubu ali pri kakšnem poslancu pritoži! Ako se bode pošteno in pravično štel, potem bode zginilo tisto zlagano število Nemcev po naših trgih in mestih, katero je umetno skovano. Tu velja rešiti svojo čast po pregovoru: „Kdor materin jezik zataji, matere vreden ni!“

Dopisi prijateljev.

Slovenci! Zakurite na večer 6. julija v čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu po vseh slovenskih gorah in planinah prav mnogo kresov.

Iz Celovca. (Orglarska šola.) Dne 14. in 15. t. m. se je končala orglarska šola in sicer s tem, da so dne 14. zvečer pokazali gojenci II. letnika na velikih orglah v stolni cerkvi, kako daleč

Vrag se vsede na Revin stol, Reva se kmalu uredi, in ko je bil gotov, reče vragu:

„Pojdeva li?“

Vrag je poskušal vstati, ali ni se mogel niti ganiti kakor da je prikovan k stolu.

„Jaz te čakam, kaj ti ne misliš iti?“

„Jaz ne morem vstati“, odgovori vrag.

„Koliko let mi še daš, če te pustim?“

„Dvajset“, odgovori vrag.

Vrag se umakne z Revinega stola. Ali dvajset let preteče hitro, ko ni dolgega časa, a mošnja je polna denarja. Ko mine dvajset let, glej vraga s tremi drugimi tovariši, ki so prišli po Revo.

„Oh“, reče mu Reva, „pusti me, da se malo uredim; če hočeš orehov, glej jih, tam-le na mojem orehu čisto zrelih. Boljih še nikdar v svojem življenju nisi okusil.“

Vsi štirje vrage se popnejo na oreh ter začno tretji orehe. Ko se pa Reva uredi, pride pod svoje orehovo drevo ter začne zasmehovati vrage, ki se niso mogli z drevesa ganiti.

„Pusti nas od tukaj, Reva“, vpil je vrag, „dal ti bom še dvajset let in denarja, kolikor zaželiš.“

Reva je dopustil, da zlezejo doli. Ali dvajset let preteče hitro, ko ni dolgega časa, a mošnja je polna denarja. Glavar vražji, Platus, pride po Revo ter pripelje seboj vse svoje peklenške tovariše.

„Tukaj sem“, reče Reva, „ali o tebi trdijo, da se moreš storiti majhnega, kakor hočeš. Je li to res? Morete li se spremeniti v mravljinca ti in tvoji tovariši?“

„Moremo“, odgovori Platus.

V istem trenutku spazi Reva, kako hité mesto vragov mravljinca v mošnjo, jo hitro zaveže in dene

sega njih spretnost v orglanju, in da je bila dne 15. t. m. prava skušnja za oba letnika. Igranje vseh gojencev II. letnika na orglah je pričalo, da so si gojenci v dveh letih pridobili toliko spretnosti, da lahko vse igrajo, kar potrebujejo za svoj prihodnji poklic kot organisti, kajti predigre Brosig-a, Lorenzo Perosi-ja, Tapfer-ja, Hesse-ja niso ravno lahke, in vendar so jih igrali gojenci brez napeke. Dne 15. t. m. so se izpraševali gojenci obojih letnikov „harmonije“, prostega preludiranja, spremljevanja korala, iz petja ter iz liturgije, in pokazalo se je, da so znali gojenci II. letnika vse, kar potrebujejo za svoj poklic, gojenci I. letnika pa, kar potrebujejo, da se sprejmejo prihodnje leto v II. letnik. Poučevala sta gg. Stres in Lučovnik. — Opozarjamo, da bo orglarska šola otvorena tudi drugo leto. V I. letnik se sprejemajo fantje, ki imajo posluš za petje, v drugega taki, ki so v orglanju že nekoliko poučeni.

Iz Velikovca. (Nemško-liberalno skladišče) se je tukaj že ustanovilo in vlada je njegova pravila tudi že potrdila. Načelnik mu je g. Jožef Papič, bivši stotnik-avditor (!) in zdaj posestnik Lindenwirtovega posestva pri sv. Neži blizu Velikovca. Poslovodja bo pa menda g. žitni trgovec Janez Hermetter v Velikovcu (Čujte!). Najeli so si zdaj ravno od tega gospoda Hermetterja njegovo žitnico v tukajšnjem grebinjskem predmestju za dve leti, pozneje nameravajo si mestno kosarno v ta namen prirediti. Kakor se govori, vladne podpore menda niso dobili. Poslovati začne ovo „bauernbundarsko“ skladišče dne 1. avgusta t. l. Ako se bo po tem skladišču cena žitu povišala, bo nas veselilo; vémo pa, da slovenski kmetje ne pojdejo na take limanice!

Iz Železne Kaple. (Zopet „Südmark!“) Vsak začetek je težaven. To menda vejo in spoznajo tudi tukajšnji „Nemci“, ker se tako počasno pripravljajo za ustanovitev „Südmarke“. Reč more biti vendar le nevarna. Celo stvar je vzel v roke naš c. kr. notar Valentin Schwarzl. Na poli papirja vabil je svoje pajdaše, naj pridejo dne 22. junija ob 8. uri zvečer k Niederdorferju. Ker ustanovitvi „Südmarke“ ni več kaj nasproti, hočejo jo kolikor mogoče slovesno otvoriti, zato se naj zberejo, da se vadijo v petju. To je bila glavna vsebina povabila, katero je pisal z lastno roko g. notar sam. Ta gospod, ki kmetom za pismo (katero mu napiše njegov pisar, le da se on podpiše), računa celih: 2 gld. 70 novcev, mora pač dobro podporo imeti od Südmarke, da za njo napiše celo poldrugo stran pole čisto s a m. No, kakor čujemo, je menda prej, ko je dobil tukajšnje mesto, obljubil nekje v Beljaku ali v Celovcu, da se bode potegoval za nemštvo. On torej bržkone misli, da stori samo svojo „dolžnost“, ako ustanovi „Südmarko“, saj pravi pregovor: „S treubom za kruhom“. Naš notar živi skoraj izključno le od Slovencev, ker naš sodnijski okraj obsega dve popolnoma slovenski občini: Belo z 2942, Jezersko s 661 ljudmi in občino Železno Kaplo s 1083, ki so pa tudi skoraj brez izjeme Slovenci. V celem okraju je le 500 (?) Nemcev, poleg 4172 Slovencev. Slovenski kmetje ne zahtevamo, da bi bil naš notar na slovenski strani, ali da bi nam bil hvaležen tudi ne, ali spodobilo bi se, da bi vsaj ne hujskal zoper nas in nam ne kazal tako očitno, da je naš nasprotnik s tem, da

na nakovalo ter začne po njej biti, dokler mu pot košulje ne premoči. Tako je delal vsaki dan iznovič.

Med tem pa so se prenehali na zemlji prepiri in vojske, kajti vrag ni nič več vznemirjal sveta. Vse je bilo srečno in zadovoljno razun prepirljivcev, ki so zdaj umirali od glada. Zategadel se jih je podalo k gospodarju potožiti. Zdaj zvé gospodar, da drži Reva peklenščeke zaprte v mošnji. On mu zapové, da jih spusti, ker ne bi rad, da prepirljivci njegovi poginejo od glada. Zagrozil se mu je celo, da ga bode že unobil, če ga ne uboga.

Reva se je bal za svoje življenje ter izpustil vrage pod pogodbo, da ne pridejo ponj nobenkrat več.

In zdajci se ponové vojske in prepiri; prepirljivci si polnijo zopet mošnje z denarji, a gospodar njihov je bil popolnoma zadovoljen.

Slednjič umre Reva ter pride pred nebeska vrata. Potrka: kuc! kuc! Sv. Peter gré odpirat.

„A, ti si tedaj tukaj, Reva“, reče mu zasmehljivim glasom. „Za te nimaš tukaj mesta; moral si zahtevati raj; nisem li ti taktat rekel?“ pa mu pred nosom zaklene vrata.

Reva pride zdaj pred vrata v vicah, potrka: kuc! kuc! Vrtar odpre omrežje, pregleda dobro vsa dela Reve, pa reče:

„Ti imaš premalo malih, a preveč velikih grehov, pa za te tukaj ni mesta“ ter hitro zaklene vrata.

Reva se podá zdaj pred peklenška vrata, a ko ga vrtar zapazi, zapre se od vseh strani ter mu reče:

„Nazaj Reva, semkaj ne boš nikdar stopil, ti si nas lepo zdelal, ko smo bili v tvoji mošnji.“

Reva se povrne zopet na zemljo, kjer tudi ostane od tega časa v društvu s svojim psetom Bedo.

Naročajte in razširjajte „Mir“!

stopi na čelo društva, ki je naperjeno zoper Slovence. Če mu ni všeč živeti tukaj v miru med Slovenci, naj gre svoj kruh iskat v nemški „rajh“! Mi pa tudi vemo, kje pelje pot v Pliberk ali Dobrovas. Toliko za danes! G. urednik, morda ste radovedni, katere ude da bode imelo novo društvo? Če hočete, vam objavimo in nekoliko osvetimo te pristne Nemce. (Prosimo! — Ur.)

Iz Železne Kaple. (Nesreča.) Delavec Jak. Makek p. d. Kamnjač, 68 let star, je v Tabrah tolkel kamen in tako napravljaj „šoder“. Dne 22. junija se je dolgo spravljaj od doma in še med potjo je večkrat obstal; ni vedel, bi li šel naprej, ali se vrnil domu, kakor da bi slutil, da ga čaka nesreča. Šel je in komaj se je vsedel in začel svoje delo, se vtrga nad njim skala, mu pade na noge in mu obe nogi zdobi pod kolena. Ponesrečenega so odpeljali drugi dan v celovško bolnišnico.

Od nekod. (Beseda cerkvenim predstojništvom.) Že mnogo cerkvâ sem videl na slovenskem in nemškem Koroškem, nekaj tudi borno opravljenih. Najmanj pozornosti pa se sploh obrača na priljubljeno, a tudi nežno cerkveno opravilo, na orgle. In zakaj? Zato, ker je jako malo ljudi, ki poznajo uredbo in umetniško sestavo te cerkvene oprave. Mnogo je ljudi, in posebno na nemškem Koroškem, ki smatrajo vse kar „tuli“ že za orgle in dokler na „koru“ še malo „čivka“, tako dolgo so orgle še — jako dobre. Navadno se napravi ali popravi vsa cerkvena oprava prej kakor orgle, kar je tudi pametno, posebno če se izgotovijo zidarstva in slikarska dela in se orgle pustijo napraviti ali popraviti kot zadnja stvar. Na koncu naprav pa je navadno tudi denar pri kraju in tako za orgle malokaj ali pa nič ne ostane. Pri napravi novih orgel to manj škoduje, ker se z napravno novih orgel skoraj povsod more ali mora — ali tudi precej dolgo — potrpeti in čakati na boljše čase. Poprave orgel pa se izvršujejo navadno takoj z drugimi stvarmi, ali pa same za se. In tukaj se mnogokrat neodpustljivo greši. Orglarska umetnost med Slovani čudovito hitro napreduje, v prvi vrsti med Čehi; a tudi mi Slovenci imamo od leta 1848. prav pridne in vestne orglarske mojstre, katerih imena bo slovanski rod enkrat z vso spoštljivostjo in s ponosom imenoval svoje, ako se ne bodo pokončala njih dela po lahkomišelnih oddaji poprav pri takih orglah, kar se žalibog večkrat zgodi. Ljudje, ki letajo od far do fare, ki nosijo ne le potrebno orodje, ampak tudi vso svojo zmožnost za tako delo v žepu, ki niso v stanu niti jedno piščalko intonirati ali trpežno ubrati, takim ljudem se oddaja na več krajih „poprava“ dobrih, oziroma dobro in vestno opravljenih orgel domačih naših mojstrov. Medtem pa se v tej stroki dobro izučeni mojstri prezirajo večkrat zaradi tega, ker ne pridejo sami, ali ne morejo priti takoj in — ker je tak „orglarski glasovalec“ ravno tukaj. — Spričevala, katera nosijo taki „pokvarljivi“ orgel seboj in se z njimi priporočajo cerkvenim predstojništvom, so večinoma od takih ljudi, katerih razsodnost in zvedavost v orglarskih stvareh obstoji v tem, da skačejo in letajo po tipalkah, kakor bi s „kijem“ po njih bil. Najboljše spričevalo v orglarstvu je zanesljiva vestnost mojstra in te nobena komisija ne more kontrolirati. Držite se torej zanesljivih, dobrih domačih mojstrov pri oddaji takih del. Žalost in jeza ob enem prime veččaka, če pride ali vidi s tolikim trudom in žrtvami izgotovljene prej dobre, a na tak način pokvarjene — če ne uničene — orgle. Zgodovina orglarstva je danes med Slovani še v povojih; a mi rastemo tudi v tem. Skrbimo, da zgodovinar o nas Slovenceh ne bo moral molčati o tej, jako zanimivi stvari!

Novičar.

Na Koroškem.

(God sv. Cirila in Metoda) je cerkveno preložen za dva dni, t. j. od 5. na 7. julij. V tem smislu treba je popraviti koledar. Kresovi se naj zatô žgô v četrtek 6. julija zvečer! Slovenci, skrbite, da jih bode kolikor mogoče veliko!

(Predrznost na vrhuncu!) Klepetava starka iz stolnih ulic, imenovana „Freie Stimmen“, je dne 21. t. m. predrzno napadla g. profesorja Jos. Apih-a, ker je izvoljen v odbor družbe sv. Mohorja. Imenovani list, oziroma zakotni pisac njegov, in oni znani gospod, ki je narekoval omenjeni dopis, se predrzne našo književno družbo, v kateri je strogo izključena vsaka politika in ki se bavi izključljivo le z izdavanjem gospodarskih, pripovednih, verskih in patriotskih knjig, primerjati „Schulvereinu“! Temu moramo kar najodločneje oporekati. Naša družba je kulturna, književna, ki mirno hodi svojo pot. „Schulverein“ pa hujska in seje nemir med narode! Ker je vodja Knapič na višjo zahtev moral izstopiti iz odbora „schulvereinske“ podružnice, to daje sedaj „Freie Stimmen“ povod, zaletavati

se v prof. Apih-a, v moža, ki nikomur nič žalega ne stori, ki je politično neomadeževan in živi mirno ter edino le svojemu poklicu. No, vsak razsoden bralec vidi, da je ta primera šepava in da jo je narekovalo le naduto nemško, oziroma osebno sovraštvo, ki se goji proti njemu. — Kar kvasi nasprotni list še dalje o delovanju prof. Apih-a na pripravnici, o tem bo pa, kakor čujemo, govor na drugem mestu. Ako potem še ne bo miru, bomo pa pozneje enkrat odločno, jasno in umljivo povedali še marsikaj, kar bode v oči bôdlo tudi na višjem mestu, da bodo spregledali vsi tisti, ki so danes še slepi in nič ne vidijo, kaj se godi za kulisami.

(Prisega celovškega župana v znamenju „piklhavbe“.) Cesar je potrdil izvolitev g. Neunerja za celovškega župana. Dne 24. junija je slovesno prisegel. Tudi ob tej priliki je mlatil znane publice o varstvu „nemškega“ Celovca. To pesem, katero g. Neuner prepeva na komando nemških nacionalcev ob vsaki umestni priliki, čivkajo sedaj že vrabci po celovških strehah! Nas ne vznemirja prav nič več! Znamenito pa je, da se je prisega g. župana vršila prav v znamenju pruske „piklhavbe“. Na čast slavnostnega dne so namreč celovški policaji nosili prvič „piklhavbe“, katere jim je oskrbel mestni odbor namesto prejšnjih klobukov in katere so bili dobili že začetkom maja. Če sedaj „nemški“ (?) Celovec še ni rešen, potem sploh ni več pomoči!

(„Südmarkovanje.“) Dne 24. jun. so žgali „Südmarkovci“ kres na Križni gori in ob tej priliki napravili velik dirindaj „Südmarki“ na korist. Celovške gospé — mnogo takih slovenske krvi! — in gospodi — če tudi s slovenskimi imeni — so skrbeli za kinč in zabavo. Dobro so v to služile tudi cvetlice iz eraričnih (državnih) vrto, ki so se prodajale tam. Več o tem bi znala povedati gospa sproga gospoda ravnatelja Knapič-a! — Da je imela ona veselica odločno političen namen, kazalo je vse. A vendar je govoril tisti „znameniti“ „Feuerspruch“ suplent gimnazije dr. H. Angerer, ki je s polnim in krepkim glasom h koncu vskliknil: „Dann möge nur kommen, was kommen mag, — Wir scheuen ihn nicht, den zählenden Tag.“ Sodelovala pa je pri tej pangermanski slavnosti, kakor v Celovcu redno ob takih prilikah, tudi c. kr. vojaška godba. In zgodilo se je dalje, da je naša srednješolska mladina, z lampijoni v rokah in okoli grmade stoječa, ter z njo vsa druga ultranemška množica iz polnih grl pela „Die Wacht am Rhein“ in „Bismarcklied“, zraven pa je godba svirala svoje „viže“! Res, daleč smo prišli pri nas! Na eni strani se kaznuje rezervni vojak-Slovenec, ako se v svojem maternem jeziku zglesi, da je prišel k vajam, na drugi strani pa sme c. in kr. vojaška godba pomagati poveljevat pruskim našim neodrešencem njihove veselice, katere vse so naperjene več ali manj proti nam Slovincem, oziroma Slovanom. — Čuva se dalje zelo vestno, da se vojaška godba slovenskega pešpolka poslužuje najmanj ko mogoče slovenskih ali slovanskih komadov, dočim ima nemških in madjarskih vedno v obilici na svojih vsopredih. Naši slovenski korenjaki so dobri za vojno, ker so pogumni, poleg tega pa so tudi dober materijal za ponemčenje, zatorej ne smejo čuti milih zvokov svojih domačih narodnih pesmij in koračnic. Ko pa naši veliko-nemški rogovileži demonstrirajo z „Wacht am Rhein“ in z drugimi takimi pesmami proti nam in očitno ob enem tudi proti Avstriji sami, s katero že davnej niso več zadovoljni in že komaj čakajo na nje konec, takrat pa pri c. kr. vojaški godbi ni nikogar, ki bi storil svojo dolžnost in potrebno ukrenil, da bi jim ta pokazala hrbet ter se vrnila tje, od koder je prišla. Pa kaj bomo o tem še več govorili, saj smo videli udeleženi pri tej slavnosti poleg c. kr. uradnikov, mestnih učiteljev in nemških c. kr. profesorjev skoro vso ljudsko- in srednješolsko mladino, pa tudi obilo c. kr. častnikov. — Ako se vrši kaka nedolžna slovenska zabava, je vsaka udeležba vojaštvu prepovedana, in znano nam je, da so nekateri gospodje slovenski častniki, ki so svoj čas sem in tje prihajali v slovenski klub, dobili celo migljaj, da to opusté, da ne bode trpela vsled tega vojaška, oziroma kavalirska čast. Take so naše razmere, — žalostne, da se Bog usmili!

(Velike vojaške vaje) se vršijo letos, kakor znano na Koroškem, in sicer po tem sporedu. Dne 31. julija odide 4. batalijon 7. pešpolka iz Celovca v Gradec. Dne 10. avg. zjutraj pride 2. bat. 17. polka iz Ljubljane v Celovec. — Od 10. do 25. avg. ima vaje 8., 9. in 20. lovski batalijon okrog Št. Vida. — 11. brigada (t. j. 7. pešpolk, 2. bošnjaški polk in 7. bat. lovecev) ima vaje na črti Gradec-Volšberg-Št. Andraž-Celovec. — 12. brigada (t. j. 17. polk in 8., 9., 20. bat. lovecev) ima od 26. avg. do 2. sept. vaje okrog Celovca. — 6. divizija (t. j. združena 11. in 12. brigada) ima vaje od 3. do 10. sept. na črti Celovec-Beljak-Trg. — 28. divizija, obstoječa iz 55. in 56. brigade (t. j. pešpolki 27., 47., 87. in 97.) ima vaje od 1. do 10. sept. na črti Kranj-Trzič; prekorači Ljubelj in gre dalje preko Bistrice in Rožeka do Beljaka. — Dne 11. sept. se

združi celi 3. voj (obstoječ iz 6. in 28. divizije in 22. divizije brambovcov) in vaje se vršijo po tajnih načrtih med 3. in 14. vojem. Končajo vaje dne 19. sept. Cesar pride k njim dne 17. sept.

(Preložen sejem.) Deželna vlada je občini Velikovec dovolila, da se letni in živinski sejem, ki je bil doslej v pondeljek pred sv. Rupertom, zanaprej obhaja na kvaterno sredo v septembru.

(Duhovske zadeve.) Pri stolnem kapitelju v Celovcu je do 19. julija razpisano mesto stolnega prošta, oziroma stolnega školastika in navaden kanonikat. — Do 3. avgusta je razpisana fara Gradec. — Meseca junija je na raznih krajih bilo birmanih 1517 otrok. — Za kn. šk. duhovna svetovaleca sta od škofa imenovana č. g. Šim. Bauer, dekan v Pliberku, in č. o. Lambert Lanzuner, predstojnik kapucinov v Celovcu.

(Osebné novice.) Deželni predsednik je imenoval za c. kr. okrajne komisarje gg. koncipiste: Franc vit. Siller pl. Gambolo, Ant. Mayrhofer pl. Grünbühel in grof Karol Eltz. — Sodnijska pristava E. Martinak v Šmohoru in Fr. Kues v Velikovec sta imenovani za c. kr. sodnijska tajnika v Celovcu. — Sodn. pristav A. Appelman v Pliberku je imenovan za okr. sodnika Podkloštrom.

(Droblj.) Dne 18. t. m. se je slovesno blagoslovila zastava vojaškega društva v Borovljah. Udeležilo se je slavnosti več drugih društev in mnogo ljudstva. Slabo vreme je slavnost jako oviralo. — Dne 15. t. m. se je blizu Paternijona vnel voz osebnega vlaka. Voz je čisto zgorel. Druge nesreče ni bilo. — Na Velki ob Beljaku je dne 17. t. pogorelo pohoštvo p. d. Jobsta. — Dirka s koroškimi konji bode letos dne 27. avg. na vresu ob Celovcu. — Dne 13. t. m. je gorel gozd nad Podgoro. Pogorelo ga je nad dva orala.

Po drugih slovenskih deželah.

(Prvi slovenski kardinal.) Dne 19. t. m. je bil v Rimu tajni konzistorij, v katerem je imenoval papež novih kardinalov, med njimi tudi mil. nadškofa dr. Jakoba Missia. Ta je prvi Slovenec, ki je dosegel to visoko cerkveno čast. Papežev „nobelgardist“ grof Pecci je prinesel novemu kardinalu kardinalsko čepico. Dne 27. jun. mu je nadvojvoda Franc Ferdinand namesto cesarja v dvorski cerkvi na Dunaju položil na glavo kardinalski baret.

(Imenovanja.) Slovenski poslanci na Dunaju požrtvovalno podpirajo vlado, za plačilo pa tá kar po vrsti deli Slovincem — klofute! Za notarsko mesto v Logatcu je bilo šest prosilcev — Slovencev; dobil je mesto pa mož nemškega mišljenja, baje celo „Heilovec“ Galle. — V Ljubljani je vlada nastavila za slovenske tobačne delavce nemškega zdravnika dr. Högljerja, ki ne zna slovenski. Le tako naprej; saj smo Slovenci dobre in mirne duše, ki radi vse pretrpimo. Med tem ko se na Kranjskem grizejo Slovenci med seboj, jim leze Nemeč na vrat. Dobro naj jim tekne!

(Iz Berolina!) Štajerski dež. odbor je poklical na vinarsko in sadjerejsko šolo nekega učitelja iz Berolina (!), dasi je bilo dosti domačih prosilcev za to mesto. Nemškonacijska predrznost presega vse meje.

(Nova društva.) Za Št. Lenartski okraj pri Mariboru so dne 25. jun. ustanovili novo kat. politično društvo. — Posojilnico ustanovijo v Št. Petru pod sv. Gorami.

(Drobne novice.) Na Jesenicah so dne 25. jun. slovesno blagoslovili zastavo. — V Ljubljani je umrl g. Leop. Belar, odličen slovenski glasbenik in bivši ravnatelj mestne šole. — V Ptujju bodo Nemci ustanovili svoj „Studentenheim“. — Grad Pletenje na Dolenjskem je kupil strogi red kartuzijanov, ki se bodo tam naselili.

Križem sveta.

(Cesar — zbolel.) Naš cesar se je bil dne 16. t. m. pri ogledovanju uravnave Dunajčice prehladil in dobil protin. Več dnij je moral ostati v postelji, a zdaj je, hvala Bogu, zopet popolnoma okreval.

(Slovanski časnikarji.) Drugi shod slovenskih časnikarjev se vrši letos dne 21. septembra v Krakovu. Delajo se zanj že velike priprave; dobro znamenje je, da so ga nasprotni listi že začeli obirati.

(Kralj tatov!) Pred dunajskimi porotniki je stal oni teden nek Julij Raidl, ki se je sam imenoval „kralja tatov“. Obdolžen je bil 350 tatvin. Zaradi 318 tatvin so ga spoznali krivega ter ga obsodili na 8 let ječe.

(Urednik — v 7 letih 11-krat obsojen!) Kako se Slovačkom godi v „svobodni“ Ogrski, je dosti znano. Zlasti pa trpijo tam ubogi slovaški uredniki. Urednik lista „Národne Noviny“ g. J. Škultéty je bil te dni obsojen na 3 mesece ojsrega zapora in v globo 150 gld., ker je v svojem listu ponatisnil nek članek iz „Slovanskega Pregleda“. Imenovani urednik je bil v zadnjih 7 letih, t. j. od 17. dec. 1892. l. do sedaj že 11-krat ob-

sojen. Druga pravda ga pa že zopet čaka! Res, taka svoboda je mogoča le na Ogrskem!

(Prognanstvo v Sibirijo) namerava odpraviti car Nikolaj. V ta namen bode potoval v Sibirijo, kjer ostane šest tednov. Ukazal je sestaviti komisijo, ki naj mesto prognanstva nasvetuje drugo primerno kazen.

(To in ono.) Kuga v Aleksandriji še vedno ne preneha. Zbolelo je na novo več oseb. — 20 zdravnikov — med njimi 19 judov — je letošnje poletje v Badenu na Nižjem Avstrijskem. Lepo razmerje! — Škoda vsled svinjske kuge je v Slavoniji jako velika. L. 1896., 1897. in 1898. je poginilo okoli 150.000 svinj, ki so bile vredne okoli 3 milijone gold. — Štiri otroci so zgoreli minul teden posestniku Knolu v Sonleitbergu na Štajerskem. — Praški kardinal grof Schönborn je bil nevarno zbolel v Falkenavu, kjer je birmoval in dne 25. t. m. je tam umrl.

Raznoterosti.

(Srečna starost.) Mostarski „Osvit“ poroča: Neki Hadži Seli aga Gjurgja je najstarejši človek v Mostaru. Star je 100 let, žena mu je stara 90 let. Starca imata 136 potomcev obojega spola. Samih praunukov imata 36 in še večje število unukov. Oba starca sta še čila in zdrava, to pa le zato, ker so njihovi otroci dobro preskrbljeni in na dobrem glasu in jima ne delajo nobenih skrbi.

(Srečno mesto.) Mesto Sonnenberg v Krkonoših je gotovo najsrečnejše. Pred kratkim je mestni zastop naznanil prebivalstvu, da za letos ne potrebuje nikakih doklad in da jih bo vrnil vsakemu, kdor jih je že naprej plačal, ker dohodki popolno pokrijejo vse stroške. Zanimivo pa je, da so lani napravili vodovod, ki stane občino 12.000 gld.

Književnost.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala svoje knjižnice XI. zvezek. Pričujoči XI. zvezek je Tomo Zupanovega „Naš cesar Fran Josip I.“ 2 natis. Drugi natis cesarjevega življenja popravljiva in pomnožuje poprejšnji natis. Družbin prvomestnik, Tomo Zupan, je daroval ves ta drugi, 5000 proizvodov broječi natis družbi zato, ker je bil prvi namenjen družbi v prid in se je razprodal z dobičkom. Gledé svoje zunanosti je to najlepša družbina knjižica; tiskana je v slavnostnem odelu. Posamezni zvezek jej stane 20 kr.; 100 pa 15 gld. — Sezite, Slovenci, po tem novem knjižnem daru družbe sv. Cirila in Metoda in oveselite ž njim sosebno še našo šolsko mladino.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje, katerega je izdalo in založilo kat. tiskovno društvo v Mariboru, obsega na 48 straneh 30, po cerkvenem letu razdeljenih cerkvenih pesmi. Pridjane so tudi kratke mašne molitvice, molitev po tili sv. maši in skrivnosti sv. rožnega venca. Velja komad 10 kr., 50 komadov 4 gld. in 100 komadov 6 gld. 80 kr. proti predplači. Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 30 kr. Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, koroške ulice št. 5. Pripravlja se tudi izdaja za organiste, t. j. spremljevanje s pred- in poigro, ki pa izide pozneje.

„**Jezus Kristus, pravi Bog**“ je ime knjigi, katero je spisal dr. Ivan Svetina in jo izdal v prid notranje oprave kapelice sv. Alojzija v novem poslopiju c. kr. višje gimnazije v Ljubljani. Knjižica se dobiva v „Katoliški Bukvarni“ po 40 kr., po pošti 3 kr. več. Priporočamo jo svojim čitateljem najtopleje

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za št. Štefan in okolico v Ziljski dolini napravi v nedeljo dne 2. julija t. l., ob 1/2 4. uri popoldne, v hiši pri Pečku v Cmočičah pri št. Štefanu ob Zilji svoj letni občni zbor s sledečim vspreedom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori in nasveti. 3. Petje. 4. Volitev odbora. 5. Volitev zastopnika za glavno skupščino. 6. Vpisovanje novih udov in pobiranje letnih doneskov. 7. Prosta zabava. — Vse zavedne Slovence in Slovenke, posebno pa gospode govornike, prijazno vabi k obilni udeležbi
načelnštvo.

Gospodarske stvari.

Kopanje nog pri konjih.

Konje v toplejših letnih časih goniti v vodo, da stoje v nji do kolen, da si operejo noge, ni nič napačnega, samo prevroči ne smejo biti, kadar gredo v vodo. Toda kadar pridejo konji iz vode, odstraniti se mora nesnaga, ter tudi mokrota z rokama ali pa s čim drugim popolnoma iztisniti iz dlake. Najbolje je to storiti na prostem, predno se konji zenejo v hlev, ker je bolje, da je hlev suh ter ga konji ne onesnažijo z mokrimi nogami. Koj potem pa je treba noge, posebno ob piščali in ob sklepih, s slamo, pri zlahnih konjih s sukneno cunjjo tako dolgo drgniti, da se popolnoma posuše. Z drgnjenjem se zelo utrdijo golenice. Na vsak način je pa treba paziti, da se noge popolnoma posuše, kajti neodpušljivo je konje z mokrimi nogami puščati v hlevih, da se posuše same. Zgodi se namreč, posebno če je v hlevu prepah, da se konji prehlade, da jim postanejo noge trde i. dr. Ker je pa nemarnost konjskih hlapcev preveč znana,

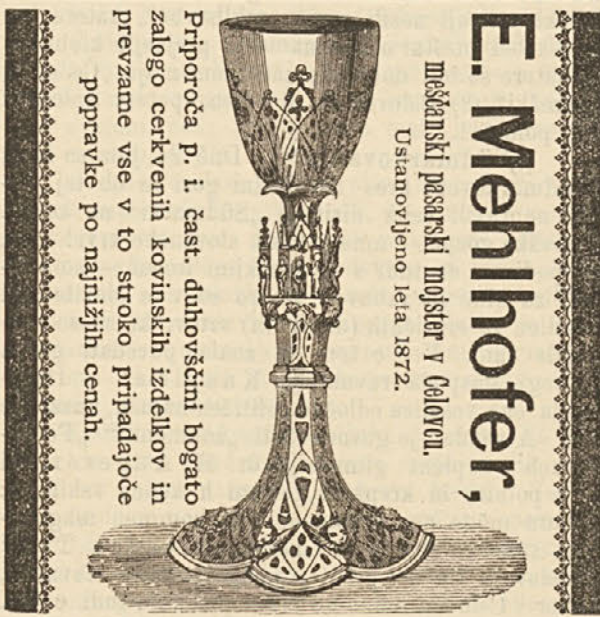
je bolje, da se konji ne gonijo pregosto v vodo, ampak le tedaj, kadar imajo noge spodaj prav umazane. Posebno naj bi se to popolnoma opustilo pri konjih zlahne pasme in onih, ki imajo kratko dlako, ker so navadno jako občutljivi. Navadnim konjem to manj škoduje, ker jim dolga dlaka in dolga griva posrka vodo väse in tako zelo ovira, da se koža tako hitro ne premrazi.

Naznanila.

Nove litanije

presv. Srca Jezusovega

s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu se dobivajo v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu. 25 komadov stane 45 kr. (poština 5 kr.); 50 komadov 80 kr. (poština 10 kr.); 100 komadov 1 gld 40 kr. (pošt. 15 kr.).

Priporoča p. i. čast. duhovščini bogato zalogo cerkvenih kovinskih izdelkov in prevzame vse v to stroko pripadajoče popravke po najnižjih cenah.

E. Mehlofer,
mesčanski pesarski mojster v Celovcu.
Ustanovljeno leta 1872.

Pozor!

Priporoča se **vipavsko naravno vino za svete maše, rudeči cviček in tirolsko pristno vino.** Vino je močno in prav okusno. Cene primerne.

Spoštovanjem
Urh Rožič,
organist in trgovec z vinom v Pliberku.

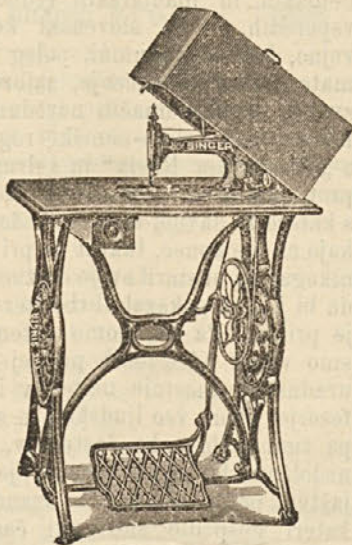
Matija Planko

v Celovcu, Salmstrasse št. 6.

priporoča svojo veliko zalogo šivalnih strojev

najboljših vrst črevljarjem, krojačem in šiviljam po najnižjih cenah ter je prodaja tudi na obroke. — Dalje ima v zalogi vedno na izbiro

železne blagajnice raznih velikostij, varne proti ognju in tatovom. — V svoji delavnici popravlja po nizki ceni vsakovrstne šivalne stroje in kolesa.

Posestvo s pekarijo,

ki obsega 14 oralov njiv in travnikov, 15 oralov gozda, se takoj proda ali dá na več let v najem. Več pové lastnik **Jožef Sušnik**, grajščinski oskrbnik v Partoveci pri Celovcu, pošta Celovec.

Izjava!

Jaz obžalujem, da sem gospoda župnika **Franca Katnik-a** s svojimi, v nedeljo dne 4. junija 1899. l. v gostilni g. Gregorija Ulbinga v pijanosti izrečenimi besedami, ki niso utemeljene, razžalil in ga prosim oproščenja ter se mu zahvaljujem, da je umaknil tožbo zoper mene.

Filip Stoif.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, od koder se tudi posamezni kosi z obratno pošto razpošiljajo, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu v Ljubljani, priporoča sledeča zdravila:

Dr. pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dr. pl. Trnkóczy-ja

kroglice

odvajalne (čistilne), čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., 6 škatljic 1 gld. 5 kr.

Pocukrane kroglice, 1 škatlja 40 kr., 3 škatlje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist)

je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet pozivljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

tinktura za kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradavice, otrpnenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolni del namaže. — Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikoriij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

Dobiva se povsod!

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!